

Az Országgyűlés elnöke nemzeti konzultációt sem zár ki a népeségfogyás témájában

„Tovább kell folytatni az érdemi vitát”

SZOLNOK A sorkatonaságot nem fogják visszaállítani, a demográfiai egyenlőtlenségek áthidalása érdekében azonban további lépéseket sürget Kövér László. Az Országgyűlés elnöke a lapunknak adott interjújában kifejtette, miért lenne égető szüksége a kormánynak konstruktív ellenzékre, mely politikai erőt tartja a jelenlegi kormány párt legfőbb riválisának a 2018-as választásokon, és a generációváltás közben egyre csak alakuló Fideszen belüli feladatairól is beszélt.

Gedei Szilárd
szilard.gedei@mediaworks.hu

– Az elmúlt hetekben rengetegen hozzászóltak a hagyományos női és férfiszerepek fontosságát taglaló korábbi felvetéséhez. Hogy látja a kijelentése után kirobant társadalmi vita hozadékait?

– A probléma nem új keletű. 1980 óta fogy a magyar népesség. Nem egy jövőbeli katasztrófának a kezdetén vagyunk, hanem szinte már a végkifejlet zajlik. Még a jelenlegi legjobb forgatókönyv szerint is 2050-re alig nyolcmillióan maradunk az országban. Ráadásul ennek a nyolcmillió embernek a fele ötvenestendőséig idősebb lesz. Kérdés, hogy mennyi lesz az ötven évnél fiatalabbakból olyan, aki magán és családján kívül – a befizetett adóival – képes lesz az inaktív korosztályokat is eltartani. Ez persze azoknak a folyamatoknak a sikerességétől is függ, melyek elsősorban a roma kisebbség integrálását célozták meg.

– Beszélne tehát mindenképp szükséges a témáról. Milyen fórumokat tud erre elképzelni? Akár nemzeti konzultáció is lehet a népeségfogyásról?

– A kormányzat részéről nem tudok ilyen tervekről, de egyáltalán nem tartom elképzelhetetlennek a nemzeti konzultációt. Olyan kérdéssről van szó, mellyel az elmúlt huszonöt év politikai döntéshozói egészen egyszerűen nem foglalkoztak eleget. Voltak intézkedések, de közel sem elegendőek. A társadalomban pedig nem tá-

madt fel a veszélyérzet. Látván ennek a demográfiai hanyatlásnak a lehetséges következményeit, hozadéka mindenképp volt ennek a – részben általam „kirobantott” – társadalmi vitának.

Azt azonban megjegyezném, hogy a politikusok nem véletlenül kénytelenek megnyilvánulni sokszor olyan kérdésekben is, melyek – látszólag vagy elsősorban – nem is rájuk tartoznak. Nem célunk beleavatkozni mások magánszférájába, de a társadalom véleményformáló, mintaadó elitje az elmúlt huszonöt évben nem feltétlenül tudta teljesíteni azt a feladatát, hogy lefolytassa ezeket a vitákat. Pedig ezeket a kérdéseket napirenden kellene tartani a társadalomban, hogy aztán – lehetőség szerint – a politikusoknak a döntéshozóknak már csak a „köz bölcsességeit” kelljen megvalósítaniuk. Minden elképzelhető fórum alkalmas tehát arra, hogy a népeségfogyásról szóló társadalmi vitát továbbra is folytassuk.

– A demográfiai egyenlőtlenség áthidalására, megoldására több intézkedést hoztak a közelmúltban is. Itt van például a csak újabb konstrukciója, vagy a lakásépítésre felfüggesztésről való ösztönzés. Legendőek lesznek ezek a népes-

ségfogyás, a társadalom előregedésének megállítására? Milyen elképzeléseket tart még megvalósíthatónak a következő időszakban?

– A kutatásokból kiderül, hogy nem feltétlenül csak az növeli a családalapítási kedvet, ha az ahhoz szükséges anyagi forrásokat szélesebb körben, bőkezűbben bocsátjuk rendelkezésre. A kiszámíthatóság, a stabilitás erősíti leginkább azt. Az egymást váltó kormányok sorában az Antall József majd Orbán Viktor által vezetett polgári kabinetek ugyan próbálták meghozni a maguk intézkedéseit a családalapítás megkönnyítése érdekében, de a szociálliberalis kormányzatok Bokros Lajos óta ezeket a vívmányokat következetesen eltörölték. A rendszerváltás óta nem volt mostanáig egységes elképzelés, családpolitika hazánkban. Azt szeretnénk elérni, hogy a következőkben az egymást váltó – adott esetben más gondolkodású politikai erők alkotta – kormányok ne tegyék meg azt, hogy lerombolva az előzőek igyekezetét, egészen más irányba rángassák az addig működő családpolitikát.

– A demográfiai egyenlőtlenség túl más gondok is jelen vannak az életünkben. Georg Spöttle biztosságpolitikai szakértő egy a lapunkban szerdán megjelent interjújában azt mondta, szerinte

Európa már soha nem lesz olyan, mint volt akár még csak néhány éve. Szerinte a

menekültáramlást nem mérsékelni, hanem megállítani kell, akár falakkal. Kerítés már egyes határainkon is áll – milyen eszközei vannak ezen kívül az Uniónak és azon belül országunknak a válság hosszú távú kezelésére?

– Az emberi társadalmak az elmúlt évszázadok során gyakran teremtettek maguknak olyan problémákat, melyeket megoldani nem, legjobb esetben is csak kezelni lehetett. A migránsválságot sem lehet rövid távon megoldani. Tartós, akut válságra kell berendezkednünk. Ez azt jelenti, hogy meg kell védenünk Európát, ha kell, falakkal. Ha nem akarjuk,

hogy utódaink rá se ismerjenek a kontinensre, akkor radikális fordulatra van szükség. Félre kell tenni minden állszent, emberieskedő szöveget, ez azonban nem jelenti azt, hogy el kellene fe-

lejtenünk emberségesen gondolkodni! Mindössze arról van szó, hogy kevesebbet kell hazudnunk a probléma súlyosságáról. Hiába öntjük nyakon az egészet a menekültek iránti aggodalom szőszával... A saját határainak megvédelése mellett az uniónak azon instabil országok megsegítésére kellene áldozni az anyagi és egyéb potenciáljait, ahonnan ezek a bevándorlók érkeznek a kontinensre. Nem beszélve arról, hogy ezeknek az országoknak a többségét pont a Nyugat beavatkozása tette bizonytalanná.

– A probléma súlyát egyre többen átérzik. De befolyásolja ez egyáltalán mondjuk egy Szolnok mellett kis faluban élő, egyszerű vidéki család mindennapjait?

– Közvetlenül és rövidtávon nyilván nem. A magyar kormány nem gondolhatja, nem gondolhatjuk magunkról azt, hogy egyenjogú tagként osztozhatunk tanácsokat, fogalmazhatunk meg elvárásokat Németország, Franciaország vagy a többi nyugati állam felé, melyekben megszabjuk: nem fogadhatnak be a közös európai házba idegeneket – noha erkölcsi alapunk talán lenne rá. Mi csak azt akarjuk, hogy dönthesünk arról, saját országunkban egyáltalán akarunk-e, és ha igen, mennyi migránst. Jelen pillanatban azonban még ezt a jogukat sem ismerték el. Szeretnénk legalább Magyarországot megtartani magyarnak, még ha az európai hatalmak már nem is az európaiak otthonaként gondolnak kontinensünkre.

– Szolnokon, ahol a Magyar Honvédségnek elit egységei vannak, különösen indokolt lehet a következő kérdés. Mi a véleménye a kötele-

ző sorkatonai szolgálat visszaállításának mostanság újra felbukkanó ötletéről?

– Éppen tegnap reggel olvastam, hogy a baloldali cseh kormány védelmi minisztere nem zárta ki annak a lehetőségét, hogy náluk visszaállítsák a sorkötelezettséget, melynek hazai eltörlését katasztrófális hibának tartom. Ennek orvoslása előbb-utóbb sokkal nagyobb energiákat fog felemészteni, mint amennyit a sorkötelezettség fenntartására kellett volna fordítanunk. Ha ma – a közgondolkodás jelentősebb változása nélkül – vissza akarnánk állítani a sorkatonaságot, akkor meg látásom szerint ez a sorköteles fiatal férfiak elvándorlását erősítené azokba az országokba, ahol ezt még nem tennék meg. Tehát vagy összességében döntés értelmében állítjuk vissza azt Európa nyugati csücskétől a keletiig, vagy sehogyan – egy tagállam jelen pillanatban önmagán nem tudná ezt megvalósítani, legalábbis nem hatékonyan. Az viszont egyértelmű, hogy Európa – és benne Magyarország – azzal is erősebbé válna, ha ez megtörténne. A világban a terrorizmus és az illegális migrációval összefüggésben is terjedő bizonytalanságot látva egyáltalán nem zárom ki, hogy erre rákényszerülünk a nem túl távoli jövőben.

Simicskó István honvédelmi miniszter kezdeményezésére a kormányban jelenleg azon dolgoznak, hogy a NATO-csatlakozásunkkor vállalt, a haderőre szánt költségvetésünk növelésével összhangban a honvédség létszámát is bővítsük. Ez azonban elsősorban inkább az önkéntes tartalékosok állományának növelését jelenti.

– A sorkatonaság ismételt bevezetése szintén komoly vitát váltana ki az országban. Véleményük közlése azonban mindig szükséges van – persze nem mindegy, milyen formában. Korábbi nyilatkozataiban többször óhajkint fogalmazta meg a kormány párt és az ellenzék között normális, kiegyensúlyozott vita szükségességét.

– Minden demokrácia működési alapja, hogy minimális értékű konszenzus legyen a szemben álló politikai felek között. Ezt viszont nagyon nehéz megteremteni nálunk, mert a mindenkori ellenzék és a kormányzat közötti szakadék léte jellemezte az elmúlt huszonöt évet. Mindez a rendszerváltás utáni első kormánytól tapasztalt, az SZDSZ és az MDF közötti mérhetetlen ellenszenvből fakad. Ez az indulás meg is határozta a következő húsz esztendő. A mostani helyzetet azonban – még ha távolról sem ideális – jobbnak látom, mint a korábbi szituációt. Ebben nagy szerepet játszik, hogy jelenleg is elsőpró mandátumfolyényben ülnek a kormánypártok a parlamenti padsorokban, ez az arány valamelyest önmérsékletre, szerénységre inti az ellenzék. Nem látom azonban továbbra sem azt a gondolkodásbeli fordulatot az ellenzék részéről, melyre nagy szükség lenne. Hogy megértsék: a nem feltétlenül a Fideszre szavazó, a kormánnyal sok kérdésben egyet nem értő emberek sem mindig az acsarokodásra kíváncsiak, hanem arra, hogy a szemben álló felek az ő érdekében normális párbeszédre, kompromisszumra törekedjenek.

– Ezt várhatjuk a következő években is a magyar politikai elitől?

– Kettőn áll a vásár. Az ellenzék ritkán mutatja meg, hogy képes konstruktív javaslatokra a kormánnyal szembeni elhibázott, minden körülmény közötti ellenállás helyett. Voltak persze kivételek: a menekültválság kezelésében egészen eltérően viselkedtek az ellenzéki erők. A Jobbik – még ha kritizált is –, belátta, hogy szükség van a kormány intézkedéseire, míg a baloldali pártok – európai elvtársaikhoz hasonlóan – az illegális bevándorlók befogadása mellett kardoskodtak.

– Melyik politikai pártot tartja a Fidesz-KDNP legnagyobb riválisának a 2018-as választásokon?

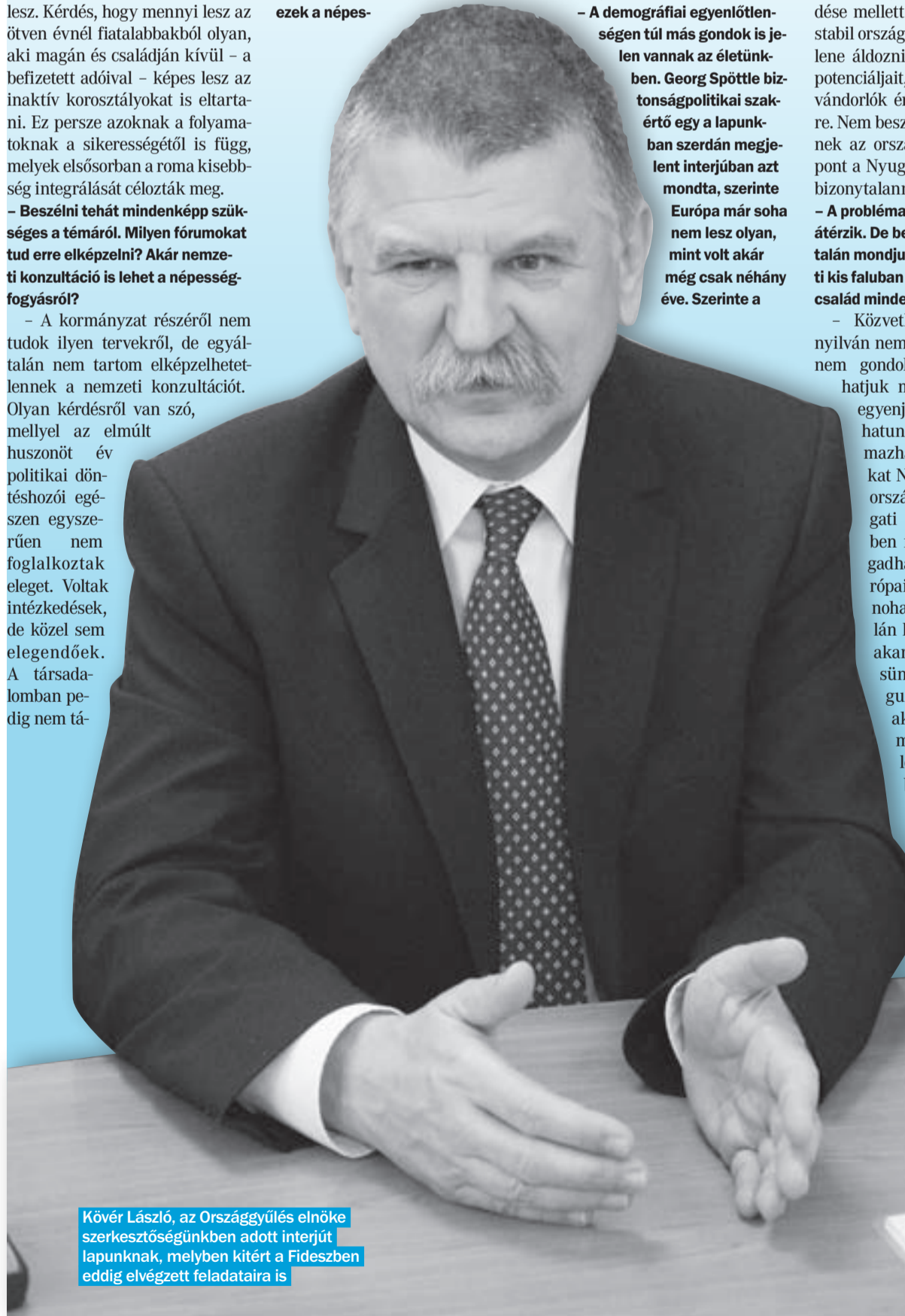
– Elemzői és politikusi megközelítésből is válaszolnék a kérdésre. Az elemzői felfogás szerint mindenki a Jobbikot látja az egyetlen potenciális kihívónak, bár mondjuk fél éve még nagyobb eséllyel tűnt ez reálisnak. Ellenben, ha a baloldal töredezettségét figyelmen kívül hagyjuk, akkor láthatjuk, a rájuk leadott voksok aránya összességében meghaladhatja a Jobbikra leadott szavazatokét. Nem zárhatjuk ki, hogy 2018-ra a baloldal ismét egységesen össze tud állni – bár jelenleg semmi sem mutat erre. Az erőviszonyok mindenesetre változóképek. Nekünk – ez a politikai válaszom – nem érdemes foglalkoznunk a lehetséges riválisainkkal, saját magunk teendőivel kell törődnünk, vagyis azzal, hogy mit tudnánk tenni az ország, az emberek boldogulása érdekében.

– Az erőviszonyok változhatnak egy párton belül is. A kormányzó Fidesz is alakul, változik. Generációváltásnak lehetünk szemtanúi a párton belül a következő években?

– Az a Fidesz nagy előnye, hogy a párt politikai értékrendje nagyon régóta egységes, nincsenek törésvonalak a szervezeten belül. Van azonban egy természetes folyamat: az annak idején fiatal demokratákként közösséget alapító generáció tagjai mára a honi politika „nagy öregjeivé” váltak. Folyamatos a változás, mely nem spontán módon, konfliktusokon keresztül, hanem egy együttműködés keretében, tervezetten megy végbe. Mint látható egyre fentebb jutnak a párton belül a fiatalok, például Kubatov Gábor és Gulyás Gergely is tagja a párt elnökségének.

– Milyen szerepet tud a Fideszben elképzelni saját magának, amikor már ezek a fiatalok lesznek túlsúlyban a pártban?

– Sosem képzeltem el magamnak szerepet, hanem mindig azt mérlegettem, hogy az előttem álló feladatoknak – amelyekkel saját politikai közösségem megtisztelt – hogyan tudnék megfelelni. Soha nem azt néztem, hogy milyen affinitásom van az adott munkához, hanem hogy ezt elvállalva hozzá tudom-e tenni a magamét az összképhez. Az Országgyűlés elnöke sem én akartam lenni. Amikor megkaptam ezt a megtisztelő feladatot, akkor is az állt előttem, hogy mivel tudnék leginkább segíteni a kormányzat céljainak elérésében. Nem az én tisztem lemérni, hogy a házelnöki székből az elmúlt években mennyivel járultam hozzá a sikerekhez. Hogy meddig dolgozhatom ezen a posztion, az sem rajtam múlik, hanem előbb a választásokon, aztán a pártban. Mindenesetre továbbra is felkészülten várom a régi-új feladatokat...

Kövér László, az Országgyűlés elnöke szerkesztőségünkben adott interjút lapunknak, melyben kitért a Fideszben eddig elvégzett feladataira is